

Venus Rising

Ditte Ejlerskov och Johan Furåker

Galleri Cora Hillebrand

Om du råkar vara vaken tidigt på morgonen i sommar och blickar österut mot gryningsljuset kommer du att se en starkt lysande stjärna strax ovanför horisonten. Det är planeten Venus, även kallad morgonstjärnan. När den lyser som starkast är det den tredje ljusaste himlakroppen efter solen och månen.

Jag har sett Ditte Ejlerskov och Johan Furåker ställa ut tillsammans förut. Det har varit sammanhang där de artikulerat tydliga gemensamma konceptuella ramverk. En specifik historia, som oftast kretsar kring en välvald biografi eller berättelse. Som om de sökt bevekelsegrunder att arbeta figurativt och ställa ut tillsammans. Inget fel i det. Men den här gången är det något annat. Det är en intuitiv utställning. Ett rumsligt påstående. En målerisk tanke. En gemensam intuition där skulptur och måleri tillsammans framkallar en bild. Den frestar till utsävningar i mytologisk symbolism eftersom scenen är så laddad med referenser och associationer. Samtidigt finns det något formellt medryckande i dess komposition som är svårt att släppa.

Hela utställningen verkar gå i RGB-färgskala och består av ett par olika element. Ejlerskovs två dukar *Dream Gradient* ser från håll ut som de gjorts med digitaltryck eller airbrush, men på kortare avstånd framträder lager-på-lager av tunn akryl bestruken med närmast soppborstbreda penseldrag. Det går knappt att få en skarp bild av dem med en digitalkamera eftersom den inte hittar skärpedjupet. Jag tycker först att termen ”gradient” är lite missvisande med dess konnotation till pixlar, och tänker på Enno Hallek som istället talar om sin ”glissando-färgskala” – vilket beskriver en musikalisk glidning av mellantoner. Samtidigt är Ejlerskovs målning rätt tyst. Kanske är ambivalensen rentav poängen med den digitalrefererande titeln. Ena duken funkas som en slags backdrop till Furåkers *Static Plinth*. Skulpturen ser ut som ett hellenistiskt pelarhuvud på en tegelröd piedestal. När jag försöker förstå om den är korintisk eller jonisk visar den sig vara en sammansättning av olika stuckaturer. Och där finns ett annat pelarhuvud, *Merucial Plinth*, denna gång placerad på en hjulförsedd trävagn. Jag noterar att Furåkers titlar hänvisar till piedestalerna, och undrar om de ska de förstås som scenografi.

Verket som ger utställningen sin titel är ett gemensamt verk av Ejlerskov och Furåker. Två hyllor som för tankarna till ett borgligt stuckaturbesatt hem från slutet av 1800-talet. Ovanför de två pastellfärgade stuck-hyllorna står, eller svävar, utskurna träbokstäver som bildar orden VENUS RISING och över dem hänger en triangulär målning med en liknande tonskala som de större målningarna. Ytterligare en tegelröd piedestal av Furåker har fått titeln *Sun and Moon Plinth*. På den står två små, virtuost oljemålade porträtt som hämtats ur modemagasin.

Slutligen, en stående, L-formad uppställning av Furåker som bär titeln *Venus's Triomphe*. Det är en monter-liknande, eller altarlilik, installation där ryggtavlan av medaljongtapetmönster har målats i violett oljefärg, och på det utskjutande hyllplanet han ställt upp två mättade akrylblå 3D printade skulpturer. Den ena är en sån där Venus de Milo statyett som brukar finnas i inredningsmagasin och restauranger med dagens rätt eller valfri ordinarie-pizza 95 kronor. Fast kantigare. Den andra som ser ut som en skalmodell av triumfbågen i Paris. Eller eldstaden i stuck-lägenheten.

Känslan av att målningarna är kulisser och objekten rekvisita växer. Samtidigt förefaller målningarna huvudsakligen vara kulisser i förhållande till rekvisitan, och vice-versa. Helheten bildar något tredje. Galleriet som scen. Jag tänker på David Joselits text *Painting Beside Itself* som cirkulerade flitigt för ett par år sedan och som diskuterar måleriets roll som både rekvisita och aktör. Där talar han om det expanderade måleriets sätt att bygga upp ett nätverk av narrativ och hur dessa omöjliggör ”drömmens ögonblick” om så bara att för att undvika, som han skriver, att ”gå i den modernistiska fällan av negation som låter verk på duk om och om igen reduceras till noll och intet samtidigt som de förblir unika föremål för kontemplation och marknadsspekulation”.

De finns de som menar att originalet, efter internet, har blivit en relik, ett abjekt. Med en sådan mediateoretisk, eller *Post Internet* läsning skulle den här utställningen handla om bilden som framträder i den tvådimensionella dokumentationen av en tredimensionell situation. Om galleriet som scen för verkets digitala mediering. Där kopian så att säga är originalet. Men då borde åsynen av originalet närmast skapa en känsla av besviken irritation (den är ju bara snygg i den här vinkeln, med den där beskärningen, i det här ljuset, etc.) och i den här utställningen är det snarare tvärtom. Verken växer ju närmare objekten jag kommer.

Skärpan hamnar på bakgrunden, och *Dream Gradient* framträder som ett nyckelverk. Är det inte just detta ”drömmens ögonblick” som det kretsar kring? Venus Rising. Bilden som *inte* går att avbilda och som ständigt blir något annat än den ger sken av att vara.

Utställningen framstår som en målerisk tanke. Det handlar inte om huruvida det är måleri eller inte. Frågan är inte *vad* måleriet är – utan *var*. Måleri existerar såklart alltid inom (eller på gränsen till) den diskursiva, visuella och sociala sfär som förhandlas mellan dess aktörer. På engelska är måleri både substantiv och verb, och inom den samtida måleriska diskursen kan det vara svårt att veta när vi talar om vad. Det går liksom inte att tala om det ena utan att tala om det andra, annat än i tid. Och först efteråt. En målerisk tanke däremot, är just det där som sker i den stund en idé materialiseras genom en specifik handling och blick. Det är ett försök att använda de verktyg, begrepp och definitioner som måleriet erbjuder för att uttrycka motsägelsefulla känslor, tankar och tillstånd genom måleriets medium och aktivitet. Dialektiken upplöses. I gränslandet mellan dröm och koncentration överlämnas måleriet till betraktaren. Symboliken får jag på köpet.

*

Sun and Moon Plinth: Månen, Luna, möter djärvt min blick. Solen tycks fullkomligt ointresserad. Just nu är Venus i retrograd och syns på kvällshimlen. Det innebär att bör vi sortera och inventera våra liv. Den bästa tiden att se henne på morgonhimlen under 2020 kommer att vara först under högsommaren, mellan tidpunkten med starkast ljuskraft den 10 juli och det längsta vinkelavståndet från solen den 13 augusti.

*

Jonatan Habib Engqvist